

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Orator Christianvs Caroli Regii E Societate Iesv

Reggio, Carlo

Romæ, 1612

Quænam sit ad concionandum matura ætas, & de timore vtile. Cap. 20.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68672](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68672)

efficere velit, non solet huiusmodi homines vocare. Si enim ad hoc elegisset, facile esset credere, necessarias eis dotes largitum fuisse: Quod si quis mediocriter est instructus non est planè ineptus, cum possit studio vitæque sanctimonia & exercitatione promoueri, sed deberet aliquod expressius suæ vocationis indicium habere. Et quidem qui in Religione, vel quocunque modo sub Obedientia aliorum viuunt, nutuique alieno res suas commiserunt, si non se importunè offerant, neque urgeant, sine vllius culpæ suspitione sunt, si superioribus suapte voluntate præcipientibus sincerè obsequantur: & possunt omnino credere à Deo esse vocationem. Quare se indignos existimantes, diligentiam intendant, & elaborent, vt munus iniunctum ad Dei laudem, & cum ædificatione, fructuque proximorum exequantur. Alij, vero si agnoscant se literis Theologicis ac peritia sacrarum literarum ornatos, & sincerè credunt se recta in Deum mente ad hanc sanctam palæstram duci, & cõfidunt se tales esse, ac fore per diuinam gratiam, vt exemplo vitæ Ecclesiam ædificent, possunt Prælati suarum Ecclesiarum se ipsos offerre, & animi propensionem indicare, quã sentiunt, eorumque iudicio totum hoc negotium committere, à quibus sine mittantur, siue non; credant id demum esse diuinæ voluntati consentaneum, quod illi decreuerint. Prælati autem, quorum curæ incumbit idoneos ad hoc munus operarios eligere,

Qui sub Obedientia viuunt.

Qui nõ sunt religiosi quomodo se gerere debent.

Prælatorum in eligendis prædicatoribus industria.

tria maximè spectare debent, Morum candorem, cum idonea scientia, Iudicij præstantiam; & talentum concionandi, quæ est gratia gratis data à Deo aliquibus in ædificationem Ecclesiæ, & consistit in efficacia dicendi, vt quæ dicunt efficaciter penetrèt; Et huiusmodi videtur Christus vocare operarios in messem suam, hos videmus in vna ciuitate commouere populos, & magnas animorum commotiones efficere, ita ut vnus polles talento, plus efficiat quam multi simul sine hoc talento. Certe hos debent superiores seligere, inuare, fouere modis omnibus, quod si ineptos admittant, sciant se esse infideles Dei & Ecclesiæ Sanctæ ministros, & rationem aliquando reddituros pro inerti administratione.

Quæ nam sit ad concionandum matura ætas, & de timore utili. Cap. XX.

His quæ de officio & vocatione dicta sunt, subiicienda videtur necessaria quædam appendix, quæ ad id muneris de

de quo locuti sumus grauitatem, & maturitatem morum, ac
 ætatis requirit. Decet enim Ecclesiasticum oratorem propter
 rerum ac negotiorum dignitatem, quæ tractat, grauitatem
 huiusmodi præ se ferre, in gestu, verbis, omnique actione, tam
 extra suggestum, quam in ipso: & cauere ab omni eo, quod ali-
 quid leuitatis significet. Nam teste Greg. non facile prædica-
 tio eius accipitur, si leuis in moribus esse videatur.] Aetatem
 etiam maturam exigit idem Greg. Nequaquam ait, debent ho-
 mines in ætate infirma prædicare, quia sermo doctrinæ non
 suppetit.] Et assert, Christi Domini exemplum, qui ante tri-
 gesimum annum noluit fieri magister hominum, vt præcipita-
 tis vim saluberrimi timoris infunderet: cum ipse etiam, qui la-
 bi non posset, perfectæ vitæ gratiam non nisi perfectæ ætate præ-
 dicarit.] Et rursus eleganter de hoc ipso consilium repetit,
 Admonendi sunt, ait, quos ab officio prædicationis imperfe-
 ctio, & ætas prohibet, & tamen præcipitatio impellit, quod
 pulli auium si volare appetant ante pennarum perfectionem,
 vnde ire in alta cupiunt, inde in ima merguntur; vel si structu-
 ris recentibus nec dum solidatis pondus super ponitur, non ha-
 bitaculum, sed ruina fabricatur: Et si conceptam sobolem
 priusquam formauit femina profert, non tam domum quam
 tumulum replet.] Certum est in Concionatore prudentiam,
 & rerum experientiam requiri, quæ in iuuenibus non satis sup-
 petunt, populus non valdè credit iuuentuti, eo quod quæ didi-
 cerint, nimis properè effundantur. placet illud Epicæti dictum
 in Enchy. Magni periculi est statim euomere quod non con-
 coxeris. Aristoteles non iudicat iuuenes esse aptos Ethicæ au-
 ditores ac discipulos, multo minus iudicasset idoneos fore ma-
 gistros. Timotheus iuuenis erat, fateor, sed eo tempore fuit
 à Paulo electus, quando messis multa, operarij verò pauci, &
 nihilominus perfectissima, & singularis in eo virtus mediocri-
 tatem supplebat ætatis, Ioannes Baptista ætatis anno trige-
 simo ad prædicandum mittitur, qua ætate & Christus Domi-
 nus suam prædicationem aggressus est, quam perfectam esse
 ætatem Hieron. docet: Vnde & in Num. Sacerdotes à trigesimo
 anno ministrare incipiunt in tabernaculo, & Ioseph popu-
 lis in Aegypto frumenta largitus est ait idem Hieron. & glos-
 sa interlinearis in illa verba Genes. triginta annorum erat Io-
 seph. quando stetit in conspectu Regis Pharaonis, hac ætate
 ait Christus capit prædicare Euangelium, antequam nemo de-
 bet assumi ad prædicationis officium. Verum qui sub obedi-
 entia

*In Ezech.
hom. 3. lib.*

*Hom. 2.
ibidem lib.*

1.

*In 3. p. Pa-
storal. 26.
Admoni-
tione.*

*Cap. 69.
1. Eth. c. 3.
ad Nicom.*

*In Ezech.
c. 1.*

Gen. c. 4.

Timor utilis
in admittendo
augere.

Psal. 49.

Act. 9.

Matt. 10.

Pro. 17.

tia viuunt, quemadmodum alijs in rebus, ita in hac debent ab
suium moderatorum nutu pendere, & aliquando grauitas mo-
rum, atque etiam aspectus, ætatis maturitatem supplere po-
test. Ex his omnibus quæ hæcenus superioribus capitibus pro-
posita sunt, videtur mihi merito suboriri in bono viro timor ex
vtraque parte, siue ad subeundum hoc munus, quod dixi esse
difficile ac periculosum, siue ad detrectandum, ne Dei volunta-
ti videatur obsistere, & animarum salutem non appetere; vt
merito dicere possit (vt noster Pater Borgias in quodam suo
breui opusculo considerandum proponit) Angustia mihi sunt
vndique, & quid eligam ignoro; Timeo ne si prædicationi va-
cem, audiam, quare tu enarras iustitias meas, & affumis testa-
mentum meum per os tuum, tu vero odisti disciplinam; Quod
si non vacem, dicere cogar aliquando, Væ mihi quia tacui.
Timeo negligentiam, & incuriam in tanto opere, ne sim audi-
turus, Sanguinem animarum de manu tua requiram. Timeo
vanitatem ambitionis, & tamen timeo, ne absconditi alicuius
talenti, quod à Deo acceperim, reus fiam in die mortis. Vi-
deo Hieremiam excusantem se ab hoc officio, & Isaiam se Deo
humiliter offerentem, ecce ego mitte me, & vterque timorem
incutit. Timeo videns Ioannem Baptistam non nisi post longam
pœnitentiam, solitudinem, orationes, & contemplatiuam, ac ac-
tue vitæ perfectionem, huic officio mancipatum, & me longè
ab hoc apparatu abesse. Video ipsum Christum non prius ag-
gressum Euangelicam prædicationem, quam apertis cælis vox
desuper delapsa sit, & Spiritus Sancti præsentia baptizatus fue-
rit; & per deserti asperitatem se ipsum præparauerit. Timeo
videns quantos perpeffi sint labores, non solum D. Paulus de
quo Christus dixerat, ego ostendam illi quanta eum oporteat
pro nomine meo pati; & omnes Apostoli quibus prænuntiatum
fuerat, ecce ego mitto vos sicut oues in medio luporum; & tam
multi Apostolici viri, qui spiritu Dei repleti in hoc concionan-
di agone tam multa passi sunt: Timeo inquam mihi, ne tanto
oneri subeundo sufficientes humeros non habeam & tamen ti-
meo ne vili & abiecto animo minus Dei virtute confidens, eius
voluntati oblectari audeam. Vtilis est planè hic timor & a Spi-
ritu sancto, modo non sit nimius, qui mentis tristitiam inutilem
gignat cum dicat sapiens. Spiritus tristis exsiccat ossa, habeat
sibi comitem Amorem. Summa sit omnium quæ diximus hæc.
Primum vt nemo sese intrudat, nemo extorqueat siue eblandia-
tur hoc munus. Deinde vt si qui ritè vocentur, sibi dicendum
putent.

putent , state ergo succinti lumbos vestros in veritate , & calceati pedes in preparatione Euangelij pacis. De qua preparatione promptaque voluntate aliqua mihi dicenda omnino videntur ad eos qui animi fractioris sunt confirmandos.

Promptus animus ad Conciones contra pusillanimes .
Cap. XXI.

Dico igitur eos qui per Superiorum nutum vocantur à Deo, libenti ac prompto animo Concionatoris partes & suscipere, & exequi debere; primum quia hoc negotium maxime ad Dei gloriam institutum est, qua nihil optabilius nobis esse decet, & ad Ecclesiam sanctam beneficium quod Christianis omnibus precipue cordi esse par est. Preterea quia sibi ipsis plurimum proderunt multis modis, & vitam suam transigent in studio ac meditatione rerum sanctissimarum, & in maximo, ac divini operis, quod est animas ad salutem æternam promovere. Non igitur qui ita vocantur, & a natura, & a Deo talentum acceperunt, sicut superius a nobis dictum est, ut possint cum efficacia loqui, debent vilo modo subterfugere, aut detrectare onus, sed suscipere cum omni humilitate, ac fiducia in Deum: alioquin accepti à Deo talenti ratione sibi esse reddendam meminerint. S. Greg. Quo reatu, inquit, astringantur, aspiciant, qui dum peccantibus fratribus verbum prædicationis fugiendo subtrahunt, morientibus animabus vitæ remedia abscondunt. Et sunt nonnulli qui magnis muneribus ditati, dum solius contemplationis studijs inardescunt, vtilitati proximorum vacare prædicatione refugiunt, secretum quietis diligunt, secessum speculationis appetunt, de quo si districtè iudicentur ex tantis proculdubio rei sunt, quantis venientes in publicum prodesse potuissent.] Seuerè item Iust. martyr, qui possunt (inquit) docere, nec docent, damnationem incurrunt. Et Be- da in illud prouij, Qui abscondit frumenta maledicetur, benedictio autem super caput vendentium; Qui, ait, prædicationis verba retinet, maledicetur, quia in solius culpa silentij pro multorum quos corrigere potuit, pœna damnatur. Idem affirmat Hieron. in eundem locum pron. Propterea S. Petrus fideles admonet, ne segnes sint, Vnusquisque, inquit, sicut accepit gratiam, in alterutrum illam administrantes, sicuti boni dispensatores multiformis gratiæ Dei; si quis loquitur, quasi sermones Dei.) Verum consideranda hic sunt, primum Dæmonis frau-

*Pusillanimes
animantur.*

*In pass.
p. 3. adm.
25.*

Par. 1. c. 5.

*In dial. c. 11
Triph.*

In prouer.

1. c. 4.